

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Aan de Minister voor Klimaat en Energie
Aan de Minister voor Economische Zaken en Klimaat

Auteur

TER BESLISSING

Datum

26 april 2024

Kenmerk

DGKE / 52960337

nota

Beslisnota Kamerbrief stand van zaken energiebesparing

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

De Tweede Kamer wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken rondom energiebesparing. Deze Kamerbrief wordt mede namens MEZK gestuurd.

Advies

- Aan u (MKE) wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van de Kamerbrief en deze te ondertekenen.
- Aan u (MEZK) wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van de Kamerbrief die mede namens u wordt verstuurd.

Kernpunten

- U informeert de Tweede Kamer periodiek over de stand van zaken rondom energiebesparing, met name de energiebesparingsplicht. In deze brief wordt de Kamer over de volgende onderwerpen geïnformeerd:
 - de voortgang van de rapportageverplichting (informatieplicht en onderzoeksplicht) in het kader van energiebesparingsplicht en de stand van zaken rondom het toezicht en de handhaving erop;
 - de verkenning naar het potentieel van ophoging van de terugverdientijd van vijf naar zeven jaar om tot de in het aanvullend Klimaatpakket aangekondigde ophoging van de terugverdientijd over te gaan;
 - de invulling van de motie Kröger en Thijssen (Kamerstuk 29 023, nr. 386) om een additioneel pakket energiebesparende maatregelen uit te werken;
 - de Subsidieregeling Verduurzaming MKB (SVM);
 - een onderzoek naar het energiegebruik van bedrijven in 2022 en 2023;
 - de implementatie van de richtlijn energie-efficiëntie;
 - een aangepaste evaluatie van de energiebesparingsconvenanten MJA3 en MEE. Ontvangen BBR

Toelichting

- Bedrijven en instellingen die onder de energiebesparingsplicht vallen, moesten uiterlijk 1 december 2023 rapporteren over hun energiegebruik, de uitgevoerde en de nog te treffen maatregelen via de informatieplicht. Circa 44% van de doelgroep heeft gerapporteerd voor de informatieplicht. Energie-intensieve bedrijven moeten een onderzoek uitvoeren naar hun procesgebonden maatregelen. Circa 45% van de doelgroep heeft dit onderzoek ingediend. De rapportages blijven binnenkomen.
- Toezicht en handhaving op de plicht worden actief ondersteund. Zo is sinds 2020 de ondersteuningsfaciliteit Versterkte Uitvoering Energiebesparing (VUE-regeling) van 19,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor omgevingsdiensten voor het inhuren van externe capaciteit. Deze regeling is afgerond en in totaal is 96% van de middelen besteed. Sinds 2022 wordt via de Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparing (SPUK THE) tot en met 2026 € 56 miljoen beschikbaar gesteld voor interne capaciteit. In de brief wordt genoemd dat in de eerste suppletoire begroting een vervolg van deze SPUK vanaf 2026 is voorzien.
- In de brief wordt de analyse van RVO over het besparingspotentieel van ophogen van de terugverdientijd van vijf naar zeven jaar toegelicht. RVO concludeert dat het geen exact besparingspotentieel kan bepalen, maar er potentieel is op basis van de analyse van de Erkende Maatregelenlijst en de reeds ingediende onderzoekspluchtrapportages. Omdat er potentieel is, geeft u (MKE) aan de ophoging door te zetten; deze zal in 2027 in werking treden.
- De motie Kröger en Thijssen (Kamerstuk 29 023, nr. 386) wordt ingevuld door de aanscherping van de energiebesparingsplicht en overige maatregelen zoals de verhoogde inzet van energiefixers en -coaches, het naar voren halen van budget voor de lokale isolatieaanpak van het Nationaal Isolatieprogramma om sneller te kunnen opschalen (Kamerstuk 36 200, nr. 182), het verlagen van de verwarmingstemperatuur in overheidsgebouwen en de uitrol van de grootschalige communicatiecampagne Zet Ook De Knop Om (Kamerstuk 30196, nr. 805).
- Op 30 september 2023 is de SVM-regeling gesloten. U geeft aan dat het oneigenlijke gebruik in de eerste ronde van de regeling is verholpen, maar dat de belangstelling in de tweede ronde uitbleef. Daarom is ervoor gekozen de regeling niet te continueren.
- Decisio en Ipsos I&O hebben onderzoek gedaan naar de oorzaken en gevolgen van de energiegebruiksreductie in 2022 en 2023. Hieruit blijkt dat de hoge prijzen voor veel bedrijven erin resulteerden dat zij sneller energiebesparende maatregelen hebben genomen. Daarnaast vond in specifieke (sub)sectoren een grote productieafname plaats om zodoende de gevolgen van de hogere energieprijzen op te vangen. Circa 24% van de bedrijven geven aan dat de daling van het energiegebruik ook was toe te schrijven aan een productieafname.
- Er wordt een update gegeven over de implementatie van de richtlijn energie-efficiëntie. De brief gaat in op de rapportageverplichting voor datacentra, de voorbeeldrol voor overheidsinstanties en de wijzigingen aan de energie-auditverplichting.